

1. a. i. da hirkes na klæ. mpar xi. rn dā. n
ze. n zo bæ. n
2. ma(n) vri. nd I. l. da bluma gō. g. rta
3. te. r. gawo, rex spinaro ni ā. nders me. r
a. s me. c mat. sc. na
4. spu. jen. i. s læ. stax wæ. rok
5. u. p. dar s. xip kregaz. bas. xy, malit bro. et
6. d. t. marmar. he. na spli. fntz. in zana
v. r. y. z.
7. da s. xipar lækta zā. n li. pan. a. f
8. ī. n da fabrik i. s nicks ta xi. n
9. kum i. r. ma hirnaka - kum
10. b. o. s g. r. v. d. o. s fir. p. i. f. n. t. r. j. s. b. i. r.
|| p. i. f. n. t. j. s. ||
11. bre. y. d. i. s twi. r. filo. - kri. - ka -
kri. - ka. k. es || v. r. c. s. ||
12. x. e. ma me. joeli va. i. va dra. i. li. tors
wa. i. n v. c. x. e. dr. v. y. ka
13. a. i. dra. i. g. d. a. n. o. ma. i. me. r. n. o. kl. i. pl. -
of. a. i. dre. x. .
14. ke. t. m zā. n h. r. n. i. g. x. i. n
15. va. stan. v. t woert. ni. r. f. o. r. l. mer. g. av. i. r. t
16. I. k. s. e. m. bla. i. da. k. mer. joeli. n. i. mer. g. g. o. s
y. e. n
17. her. mak. i. kat ni x. e. d. i. n. x. e. l. e. m. a. t. r. j. a
18. wi. her. g. at x. e. d. i. n. - d. i. n. di. r. d. i. t. o. r
t. k. u. r. m. t
19. no. sp. i. n. a. k. o. p. - sp. i. n. a. w. e. r. p. - t. n. h. a. l. p. f
m. v. r. n
20. t. y. klak. - bæ. n. - t. n. wa. i. - n. ā. m. b. i. r. m. t
(hooiland) - no. par. d. a. s. t. u. - l. i. - t. n. h. o. i. x. -
no. hir. k. oes - of. no. voes - no. fl. r. k. a. t. e. r. -
21. di. r. t. h. e. r. l. der. h. i. r. l. da. we. s. t. t.
ba. t. o. s. || f. e. x. t. a. l. l
22. I. k. sal a. w (met nadruk) - anders: I. k. sal
ue. w - pe. r. l. t. s. s. x. e. v. r. a
23. e. y. o. l. ā. n. tu. f. o. r. l. a. w s. x. e. p. n. a. f. b. r. e. k. o
24. a. i. her. o. d. t. fa. t. za. le. r. v. ã. n. i. s. n. a. m. b. e. t
x. a. k. r. e. g. o
25. g. i. r. f. (t) m. a. t. w. i. a. b. r. i. a. s. t. i. x. a. n. a - b. r. i. a. r -
d. r. b. r. i. a. t. s. t. a
26. da. r. s. t. a. m. b. i. r. l. t. s. t. o. t. a. r. n. i. m. e. r. z
27. di. r. a. v. i. d. t. her. ja. l. i. r. v. a. n. g. o. l. i. k. n. r
g. r. o. p. t. a. n. h. i. r. z
28. ly. r. s. i. f. e. r. I. z. i. n. d. i. n. h. e. m. l. i. n. x. a. b. l. e. v. ā
29. da. s. x. o. r. l. f. u. n. - of. k. i. n. d. r. a. x. e. n. m. e. t. a
m. i. r. s. t. a. r. n. a. r. d. e. r. i. r. a. g. e. w. i. r. t
30. I. k. a. r. n. t. o. x. n. k. o. m. a. v. a. r. d. a. k. h. e. r. x. e. n.
of. v. a. r. d. a. k. x. r. i. a. t. s. e. n
31. da. b. i. r. a. s. t. a. d. r. i. y. k. a. g. e. r. a. l. a. c. z. a. m. i. r. l. i
32. a. i. k. a. r. n. i. x. a. w. e. r. d. h. a. w. a. n. t. a. i. e. r.
h. i. r. l. p. a. i. n
33. s. t. i. t. h. i. s. n. a. s. t. e. r. l. i. n. d. i. r. o. m. b. e. s. t. o. m
34. n. i. r. - m. e. t. a. k. e. g. l. s. w. o. r. t. a. r. n. i. m. o. r
g. a. s. p. i. r. l. t
35. s. e. x. - h. o. r. j. - h. e. m. o. l. t. w. i. r. k. i. r. r. o. r
x. g. r. u. i. r. p. a
36. di. p. e. r. i. s. n. i. r. a. i. p. - d. a. r. x. i. t. n. o. g. ā. n. w. i. t. a
k. i. r. o. n. ī. n
37. x. a. x. e. n. a. w. e. x. n. o. r. d. i. n. a. x. h. o. r
38. x. e. r. k. a. m. i. a. s. t. s. a. g. e. l. t. h. e. r. l. o. r. n. u. r. p. m. o. k. o
39. x. e. x. a. l. t. n. o. a. t. n. i. w. a. c. b. r. e. y. r
40. x. i. r. d. e. l. a. f. t. f. a. n. d. a. r. m. e. l. d. h. w. a. i. t
41. d. r. v. i. r. i. n. t. m. o. t. s. ā. n. v. r. a. w. b. a. s. x. e. r. o. m. o
42. ī. n. t. s. x. e. l. t. s. w. e. l. m. a. n. i. r. x. a. v. s. r. l. e. k
43. a. i. d. o. e. r. o. d. a. v. φ. r. l. v. m. d. a. t. i. s. t. e. r. o. k. i. s
44. w. a. l. i. m. u. r. t. a. n. a. r. d. e. l. a. f. t. f. a. r. n. e. s. m. a
t. ē. n. g. o. l. i. d. ā. d. a. r. h. e. l. a. f. t
45. h. e. r. l. a. p. t. a. r. b. e. t. i. r. z. u. r. p. a. k. o
46. s. t. x. a. m. e. t. s. a. r. i. r. s. u. r. v. e. l. t. a. z. a. v. e. r. o. k. o
|| v. e. r. o. k. o ||
47. x. a. s. p. r. i. j. e. n. v. i. m. t. w. e. s. t. a. v. a. ū. n. w. e. g. p. a. t. i.
48. d. o. (m) b. o. ū. m. k. w. i. k. o. r. z. a. l. d. a. m. b. o. ū. m. q. u. t. f. o. l. o

49. du^r i² st f² star i² dir^r
 50. t² beginta kle^rpa v²rdi^r m²rs - dd
 hu^r xmi^r - tlu^rf - da v²rs spars (w. gelr)
 51. ð^mb²st spr²a: - pa^rdandres h - v²rspr²:in
 v²itspr²:in - - v²itbr²:in - gari^rt
 mo^rka - bra^rj^r
 52. di^r v²ra: w herj^r h^r v²tan arfma: j^r
 53. xana v²ndar he^rtan ze^r sju^r n²ri
 tsxo^r. l. v²ta q²u^rn
 54. ke^rmatam arfx²ro: ja v²at^r xu^r l²u^r
 le^rstwv^rtar ta q²u^rn
 55. vu^r la ve^rra z²rdani fo^r. l²ste. sk²nto
 56. E²ra p²sta ze^rni fo^r. l²we^rt // sta^rna
 p²sts = inmaakrotten
 57. da s²xu^r li^r st^r. i²ndr^rne^rt
 58. i²n (da) me^rrt i^rstnxt^r ha^rwdurmt^r
 ba^rla
 59. di ke^r s²xi^rda kle^r li^r t^re
 60. di trok me^rta ste^rrt far^rpe^rt
 61. i²n dr^rta: t^r kwanda q²li i^r alte
 na^rda ke^rmi^r
 62. da pu^rtar ze^r dard o^rz^rlivani^r
 vulmokt i²s
 63. q²z u^r x² m²wo^rl^r me^rz g²ze^rt nicks
 64. da zwalma x²l^r q²z^r t²ru^r x²ko^rmo^r
 65. g²da varnd^r x² ni^r k²rt^r
 66. e^rtarok x²ra ke^r
 67. x²na m²utφ^r i²s kap²st - a^rje^r st^rkr
 68. ti^r s²na we^rzman da^r x²swi^r st^rnti^r
 na x²a^r x²t^r s²: v^rt
 69. dat me^rnak^r lo^rft^r ber^ravurts
 70. dor^r i²z ð^mbe^r st^ri^r da k²rk
 71. (i^r) k²so^r wo^rla dat^r far^rk²φ^r n²m
 bri^r f br^rxt
 72. ke^r m pa^r in v²man e^rt
 73. (i^r) h²an mer x²rn dwi^r zari^r k²rn v²rn
 74. n^r. tsx^rof sp²anawat pe^rdi^rndani^r fka^r

75. ke^rma b²st^r & hoerts - al v²ä, vœ^rdd m²dar^r
 j²da zo^r n var^r n da k²uni^r i²zu^r h svldv^rt
 x²wi^r st
 77. wi^rta gi^r no^m bo^r. x²ms. kar w²o^rna
 78. di^r ro^r x²an h²er ma la^rya do^ras
 79. h²xlo^r fer nicks fat^r n // a w²o^rrt^r
 80. t²ki^rna ka war^r do^ret for - of: i²dr -
 da^rset k²asa do^rsp^r
 81. x²ano^r x²an E²rn x²en o^rga lo^r sp^r
 82. dr d²u^r x²arkan i²s me^r ja koer^r afks
 n²re^rbs^r brember^r m²g² pl^rks
 83. t²iz^r sp^rert v²cti^r li^r sr
 84. a^r x²esta z² hwi^r, h²o. pa^r // z² str^r t^r
 85. t²fur^r h² su^r ni ã. "dars ars x²er^r d²er^r
 ra^r fdum
 86. d²rra m²nd st^r. di^r o^r fa^r n d²rn d²e^r st
 87. di^r w²ex^r lo^rpt k²rum - t²iz^r n²en umw^r
 læsto^r
 88. i² k². xt^r fer d^r k²la: in. t²tr^r ml^r t^r jo
 89. d²emburk i²s kap^r x²g² n²va^r n²
 hœ^r st^r i²nta sl^r ks
 90. x²li^rka war^r hœ^r t^r er^r qu^rt
 91. i²nd^r d^r l²umar i²st^r b²st^r
 92. na s²l^r t^r mu^r x²u^r t^r k²na m²hr
 93. x²rk^r i²s n²z^r manau^r
 94. k²we^rtni w²z^r da^r k²mu^r x²z^r x²rk^r
 95. na ku^rla k²l^rda^r i²s x²u^r t^r far^r bi^r
 !! friss!!
 96. (i^r) m²us c²ambu^r tri^r n²han um t^r
 væst^r e^r h²a^r
 97. k²mu^r i²st^r fo^r j²ri^r da stal vy^r r^r
 98. man^m bry^r war^r my^r
 99. da mel^r sklu^r moek^r n²gro^r etn tu^r
 100. da^r bo^r t^rme^r l²sk i²z d²rn ñ^r ty^r
 sty^r t^remar mer^r t^rra^r
 101. wa zwu^r di^r sp^rnt k²na v²rl^r n²ur^r
 my^r

102. *t̄ls na zȳsta - na ze. k̄r̄ - dars
 fa:in we. r̄k - dars noga: l̄sky: r
 (weinig gebruikt).*
103. *a: k̄mt no. t̄n na manyo:t. a:l̄v. t̄t*
104. *t̄n ital̄j̄ z̄ndor b̄r̄ḡ di vȳ:r̄
 spr̄wa*
105. *d̄er̄ v̄da d̄. r̄ u: p̄ da. wa*
106. *t̄m bo. ðm e:ma:xa sty. k̄fa:ndar b̄ry. x̄a:
 ve. r̄t*
107. *ḡ m̄rt̄ o:z̄ v̄p̄. t̄l̄n i:s ko. ma k̄p̄. r̄z̄*
108. *a: j̄i:s f̄r̄ l̄p̄. va ḡko. ma mer̄j̄:nqurj
 b̄es x̄el̄it*
109. *di. r̄ d̄f̄. r̄ i:s ðet̄ by. k̄an̄t̄wt̄ x̄em̄t̄kt*
110. *ð̄n q̄t̄r̄. w̄do v̄ra. w̄ - ð̄n q̄t̄r̄. w̄t̄ f̄x̄mas
 moet̄ k̄tna no. je*
111. *ke. mi:r̄ gru. r̄ x̄z̄. t̄ m̄rt̄ tw̄as x̄t̄
 gu:jej z̄o:st̄*
112. *d̄emb̄ra. war. ze. r̄ da. t̄no:x̄ t̄d̄. r̄ i:s f̄r̄
 ta. ba: w̄*
113. *bak̄ - i:k̄ bak̄ - ga:bak̄ - a:bak̄ - bakt̄ -
 i:k̄ bakt̄ - ga:bakt̄ - a:bakt̄ - wa:bakt̄ -
 we:m̄of̄: mer̄ma q̄bak̄*
114. *bi. r̄j̄ - i:k̄ bi. r̄j̄ - ga: bi. r̄j̄ - a: bi. r̄j̄ -
 wa: bi. r̄j̄ - bi. r̄j̄ w̄oeli - i:k̄ bo. r̄j̄ - ke:m̄
 q̄bo. r̄j̄ - bo. j̄oeli uk̄ - bi. j̄oeli uk̄*
115. *t̄i:r̄ a: k̄le. nt̄r̄ja m̄ær̄ a: fa:in*
116. *ḡ h̄oe. ndi:r̄ a: ð̄r̄ h̄ra: ḡen u:p̄ d̄
 m̄er̄t̄*
117. *a: he. r̄ ḡaze. i: d̄art̄, fi: u:p̄ ma: z̄al d̄e:yks*
118. *d̄o: ma: i:t̄ s̄e. i: d̄arti q̄la: i:k̄ he. r̄*
119. *d̄r̄ ws. r̄z̄ v̄a: f̄ pr̄a:zo*
120. *ð̄nd̄n di. r̄n a: k̄m̄bo. ð̄m̄ l̄rḡ v̄p̄. t̄
 i:k̄ls*
121. *tw̄v. t̄r̄ z̄arl ḡt̄ ko. k̄z̄ - t̄k̄kt̄arl*
122. *to. r̄j̄i:s no:xy. r̄n - t̄i:s no:x̄ m̄er̄ z̄y. st̄
 x̄ame. i:t̄*
123. *mar̄j̄ne:s mo:k̄z̄ mi:nan do. r̄z̄ v̄a: nma:*
124. *dar̄ b̄o: m̄ha z̄arl d̄. r̄ m̄uj̄al̄iak̄n̄r̄
 wa: ss*
125. *da p̄sto. ð̄r̄ e. r̄ x̄ur̄j̄ wa: s̄in*
126. *ð̄x̄d̄. r̄w h̄u. x̄z̄ ar̄fx̄ab̄r̄. r̄t̄*
127. *Emel̄. ð̄k sp̄nt̄tan̄ a:jar̄ var̄na:da kur̄j̄*
128. *da k̄ø. star̄ lo:et̄ f̄ord̄a k̄ru. t̄ s̄on̄ || da
 pres̄es̄ sc̄ir̄ ||*
129. *da b̄er̄i:s far̄na:da k̄ro: w̄o:ga b̄. i:ga
 var̄n̄ t̄x̄wi:xt̄*
130. *da tw̄i. ð̄ d̄ats̄ers k̄wa: m̄a b̄. i:ts̄*
131. *x̄em̄nam̄ b̄unt̄ ð̄m̄ bla: w̄ ḡst̄o:ga*
132. *da saws i:s wa: fl̄a: w̄*
133. *da sni. ð̄w̄ le. r̄ d̄irk*
134. *t̄i:r̄ ð̄n i: ð̄w̄a: x̄er̄t̄ x̄le. r̄j̄ d̄ark̄ut̄ow
 no: x̄xi: r̄n e. n*
135. *ni. w̄po. ð̄t̄ woert̄ na. w̄ ð̄x̄ hi. ð̄l̄ ni. f̄ start̄*
136. *d̄u. r̄n - i:k̄ d̄u. r̄nt̄ - ga: d̄u. r̄ḡat̄ - a: d̄u. r̄ḡat̄ -
 w̄ai d̄u. r̄nt̄ - q̄el̄i d̄u. r̄ḡat̄ - x̄eli d̄u. r̄n - i:k̄
 de. j̄at̄ - ga: de. j̄at̄ - a: de. t̄wa: d̄e. j̄an̄at̄ -
 gal̄i de. j̄at̄ - x̄eli de. j̄an̄at̄ - de. j̄ok̄i k̄da:
 de. j̄at̄mæ. r̄ - de. j̄a: x̄eli at̄ m̄er̄*
137. *do. r̄p̄a - ð̄n do. r̄p̄k̄li. ð̄t̄ - d̄r̄ do. r̄p̄f̄nt̄ -
 d̄r̄ sv̄ldr̄. r̄ta*
138. *does - a: d̄œ. st̄ - a: d̄œ. st̄a - a:je. r̄
 x̄adoess*
139. *ba. na - i:k̄ ba. n - ga: be. int̄ - a: be. int̄ -
 w̄oeli ba. na - q̄eli be. int̄ - x̄eli
 ba. na - be. int̄ha: - b̄vni - i:k̄ her̄m̄
 q̄eb̄n̄r̄*
140. *Lokale Landmaten: ð̄n r̄u: j̄ = 1/3 are.*
141. *Lokale Waternamen: d̄o: x̄(ba) - d̄a
 w̄ā. mp̄ - d̄a ro. r̄j̄sa lo. r̄p̄ - t̄bla: w̄
 loep̄ks - t̄li: ram̄n̄ loep̄ks - d̄a w̄a: w̄or̄
 (een ven) - i:k̄ pl̄ek̄. ð̄l̄ ven).*

De naam van deze gemeente in haar eigen dialekt is: Drwt y, rnd, wt

De inwoners heten: Drwt y, rnd, wtane.

Zij hebben geen bijnaam.

Aantal inwoners op 31 dec. 1947: 6.175.

Caracteertoestand. De voornaamste wijken zijn: tœr²p - dɛksɪ - dəmφ, labɛ, r²gə - tkɔ, ilɛ, int-
tbro, r²ɛ, nt - tɪ, kabru, kə - sχɔ, wts'hū, f - dæ, redur, nk - hukfɛn - sχɪ, rɔ, vɔmbɛ, r²χ - drv, i, bo, m-
ta, i, φ, skə - ha, kflardri, t

Er zijn geen lokale dialektverschillen. Een familie spreekt Frans en een A.B. Er is 25% landbouw en 45% nijverheid. Er zijn 3 leerlooierijen met ± 50 man, 1 betonfabriek met ± 15 man en een paar grote aannemers met ± 100 man. De meeste arbeiders gaan naar Turnhout (papierfabriek en peperkoekfabriek), een paar naar Philips en enkele mijnwerkers naar Limburg.

Zegslieden. 1. deysen, Willy; 23 j.; hier geb.; schoenmaker; heeft altijd hier verblijven; V. van hier; M. van Turnhout; spreekt steeds dialekt.

2. Dierckx, Ferdinand; 37 j.; hier geb.; tramontvanger; heeft altijd hier verblijven; V. en M. van hier; spreekt steeds dialekt.

3. Op de Beeck, Scrafijn; 20 j.; hier geb.; lager onderwijs hier, thans student aan de Hogere Technische School te Gent; V. van hier; M. van Turnhout; spreekt dialekt.

4. Op de Beeck, Leo; 48 j.; hier geb.; hoofd der school; heeft altijd hier verblijven; V. van Mechelen; M. van hier; spreekt buiten de school ook dialekt en kent het goed.